

POLSKI ZWIĄZEK LEKKIEJ ATLETYKI

LENGVŲ LYDINIŲ PLĖTRA AVALYNĖS PRAMONĖJE

2025–2036

CLIC I' REĆII

ĮVADAS	2
I SKYRIUS – PLĒTROS STRATEGIJA 2025–2028	3
II SKYRIUS – STRATEGINĖ ANALIZĖ	5
III SKYRIUS – PAGRINDINIAI STRATEGINIAI TIKSLAI	7
IV SKYRIUS – MOKYMAI	9
V SKYRIUS – ŠVIETIMAS	12
VI SKYRIUS – FINANSŲ VALDYMAS	14
VII SKYRIUS – MASINIS SPORTAS	18
VIII SKYRIUS – KOMUNIKACIJA	20
IX SKYRIUS – PLĒTROS STRATEGIJA 2029–2036 M.	23

WSŁĘP

Lengvoji atletika išlieka viena iš pagrindinių sporto šakų Lenkijoje tiek dėl savo olimpinio statuso, tiek dėl unikalios socialinės reikšmės. Tai pagrindinė sporto šaka, kuri moko pagrindinių judėjimo formų, ugdo motorinius įgūdžius ir formuoja kompetencijas, sudarančias pagrindą visą gyvenimą trunkančiai fizinei veiklai. Tuo pačiu metu jau keletą kartų ji yra Lenkijos sporto vitrina tarptautinėje arenoje, teikianti sėkmę, emocijas ir asmenybes, kurios formuoja jaunimo vaizduotę.

2025–2036 m. lengvosios atletikos plėtros strategija kuriama lūžio taške. Mes matėme intensyvaus vystymosi laikotarpį, rekordiška didelį vaikų ir jaunimo dalyvavimą atrankos programose ir įspūdingus mūsų atstovų rezultatus svarbiausiose pasaulio varžybose. Tuo pačiu metu bendruomenė šiandien susiduria su naujais iššūkiais: kartų kaita vyresniųjų komandoje, didėjanti pasaulinė konkurencija, dinamiška treniruočių metodų raida, sporto skaitmeninimas ir didėjantys lūkesčiai sporto šaką valdančioms organizacijoms.

Šiuolaikinė sporto asociacija negali būti tik treniruotes ir varžybas organizuojanti institucija. Ji turi derinti švietimo, komunikacijos, infrastruktūros ir analitinės funkcijas, taip pat tenkinti augančius sportininkų, trenerių, tėvų, klubų ir viešųjų partnerių lūkesčius. Lengvoji atletika, labiau nei bet kuri kita sporto šaka, reikalauja aiškių standartų, nuoseklių struktūrų ir priemonių, užtikrinančių lygias galimybes dalyvauti treniruotėse, veiklos nuspėjamumą ir jaunųjų sportininkų saugumą.

Ši strategija apibrėžia būtent tokį modelį: stabilų, šiuolaikišką ir pagrįstą ilgalaikę perspektyvą. Dokumente aptariama visa lengvosios atletikos ekosistema – nuo vaiko pirmojo susidūrimo su programa „Lengvoji atletika visiems!“ per klubus, atrankos sistemą, treniruočių centrus ir nacionalinės rinktinės infrastruktūrą iki varžybų, komunikacijos, trenerių rengimo ir bendradarbiavimo su masiniu sportu. Pagrindiniai naujojo požiūrio į šią discipliną elementai – infrastruktūra, skaitmeninimas, treniruočių profesionalizavimas ir komunikacijos veiklos racionalizavimas – yra vieningo nuoseklaus plano dalis.

2025–2036 m. strategija susideda iš dviejų etapų:

2025–2028 m.: įgyvendinimo laikotarpis, kurio metu bus sukurta mokymo sistema, modernizuota prioritetinga infrastruktūra, sukurti skaitmeniniai įrankiai, supaprastinta komunikacija ir sukurta bendradarbiavimo su masiniu sportu sistema.

2029–2036 m.: sistemos visiško brandinimo laikotarpis, kurio metu bus plėtojami, stabilizuojami ir įgyvendinami ketverių metų įgyvendinimo etapo rezultatai ir bus sukurta viena iš moderniausių lengvosios atletikos modelių Europoje

Strategija, atitinkanti realius aplinkos poreikius. Tai ne deklaracijų rinkinys, o sisteminis planas, pagrįstas duomenų analize, konsultacijomis, naujais patirtimi ir realiomis įgyvendinimo galimybėmis. Jos sėkmė priklauso nuo klubų, trenerių, OZJA, vietos savivaldos institucijų, universitetų, valstybinių institucijų ir komercinių partnerių bendradarbiavimo. 2025–2036 m. laikotarpis yra laikas, kai galime sukurti ne tik stiprų atstovavimą, bet ir stabilų, profesionalų bei nuspėjamą pagrindą Lenkijos lengvajai atletikai.

2025–2028 m. yra pirmasis, svarbiausias etapas įgyvendinant ilgalaikę Lenkijos lengvosios atletikos plėtros strategiją 2025–2036 m. Tai laikotarpis, per kurį bus reorganizuoti, modernizuoti ir parengti visos sistemos pagrindai, kad ateinančiais metais būtų galima juos visapusiškai įgyvendinti. Ketveri metai intensyvaus, sistemingo darbo – trenerių, infrastruktūros, švietimo, skaitmeninių priemonių ir komunikacijos srityse – siekiant sukurti sąlygas visapusiško lengvosios atletikos modelio Lenkijoje kūrimui.

2025–2028 m. strategijos pagrindas yra trenerių reforma – prioritetas, kuris lemia visas kitas sritis. Lenkijos lengvoji atletika yra tarp kartų: ankstesnė išskirtinių sportininkų karta baigia savo karjerą, o tuo pačiu metu bręsta didelė ir perspektyvi jaunų žmonių grupė, užaugusi pagal modernias atrankos programas. Reaguojant į šią situaciją, būtina sukurti nuoseklų, skaidrų ir vienodą trenerių modelį, kuris leistų šiems sportininkams tobulėti visais savo vystymosi etapais, neprarandant potencialo. 2025–2028 m. yra laikas šiam keliui nutiesti: nuo atrankos programų stiprinimo, klubų ir regioninių struktūrų modernizavimo iki tikslaus atrankos kriterijų, trenerių centrų funkcijų ir nacionalinės rinktinės pagalbinio personalo vaidmens apibrėžimo.

Antrasis šio etapo ramstis yra infrastruktūra – vienas iš rimčiausių veiksnių, ribojančių lengvosios atletikos plėtrą. 2025–2028 m. Lenkijos lengvosios atletikos asociacija, bendradarbiaudama su Sporto ir turizmo ministerija bei vietos savivaldos institucijomis, imsis veiksmų, kad būtų pastatyti ir modernizuoti sporto salės ir stadionai, kad kiekviename regione būtų sudarytos sąlygos treniruotis ištiesus metus. Šis etapas apima infrastruktūros standartų kūrimą, prioritetinių vietų nustatymą ir lengvosios atletikos centrų tinklo, kuris ateinančiais metais galės veikti kaip visavertis trenerių centras, kūrimą.

Trečioji sritis – kompetencijų ugdymas: trenerių, sportininkų ir visos bendruomenės. Šiuolaikinei trenerių sistemai reikalingi šiuolaikiniai darbuotojai, todėl 2025–2028 m. bus skirti Akademija platformos kūrimui, trenerių kursų programų atnaujinimui, konferencijų ir metodinių mokymų stiprinimui bei geresniam švietimo ir praktinio mokymo proceso suderinimui. Tai taip pat apima dvejopo karjeros programos plėtrą ir sportininkų rengimą veiklai profesionalioje sporto aplinkoje.

Pirmojo etapo paskutinis elementas – PZJA santykių su masiniu sportu organizavimas. 2025–2028 m. asociacija sutelks dėmesį į konsultacijas, bandomuosius projektus ir sprendimų, pvz., amžiaus grupių kategorijų, veiklos standartų ir statistinių priemonių, kūrimą, kad per ateinantį dešimtmetį būtų galima visiškai integruoti masinius bėgimo renginius į oficialias lengvosios atletikos struktūras.

2025–2028 m. etapas yra sisteminių, infrastruktūrinių, skaitmeninių ir komunikacinių pagrindų klojimo laikotarpis, kuris sudarys pagrindą 2029–2036 m. etapui. Tai pirmasis, esminis žingsnis kuriant modernų, stabilų ir ilgalaikį Lenkijos lengvosios atletikos modelį.

Lenkijos lengvoji atletika šiuo metu yra pereinamajame etape, kuriame susipina įvairūs reiškiniai: sportiniai, socialiniai, organizaciniai ir technologiniai. Ši situacija reikalauja apmąstymų ir pokyčių planavimo ilgesniam nei vieno olimpinio ciklo laikotarpiui. Strateginė analizė aiškiai rodo, kad dabartinis veiklos modelis, kuris buvo veiksmingas daugelyje sričių, dabar turi būti pritaikytas prie naujų realiųjų ir reorganizuotas sisteminiu lygiu. Būtent ši diagnozė yra 2025–2036 m. Lenkijos lengvosios atletikos plėtros strategijos pagrindas.

Labiausiai matomas dabartinės situacijos elementas yra kartų kaita vyresniųjų komandoje. Daugiau nei dešimtmetį nacionalinės komandos stiprybė buvo grindžiama išskirtine žaidėjų karta, kuri nustatė tarptautinių varžybų toną. Jų sėkmė buvo talento, trenerių darbo ir gerų treniruočių sąlygų rezultatas, tačiau kiekviena karta turi savo natūralias ribas. Mes įžengiame į etapą, kuriame didelė grupė jaunų žaidėjų, užaugusių „Atletika visiems!“ programose, MAKRO struktūrose ir atrankos projektuose, tampa pagrindiniu Lenkijos atletikos ištekliu. Tai teigiamas reiškinys, tačiau tam reikia sukurti stabilias sąlygas, kad jie galėtų pereiti į kitus savo tobulėjimo etapus, kad nebūtų pakartoti praeityje matyti atotrūkiai tarp jaunimo ir vyresniųjų kategorijų.

Šiandien jaunimo potencialas yra mažesnis nei ankstesniais dešimtmečiais, o tai yra kelių neigiamų tendencijų rezultatas. U16, U18 ir U20 kategorijose matome vis didesnį konkurencinį pagrindą, o naujų talentų antplūdis yra silpnėsnis nei praeityje. Tai daugiausia lemia socialiniai veiksniai – vaikų fizinio aktyvumo mažėjimas, didėjanti konkurencija dėl ekrano laiko, mokyklinio amžiaus vaikų skaičiaus mažėjimas ir gyvenimo būdo pokyčiai, ribojantys spontanišką judėjimą ir motyvaciją reguliariai treniruotis. Demografiniai pokyčiai taip pat vaidina svarbų vaidmenį: daugelyje regionų jaunimo skaičius akivaizdžiai mažėja, o tai reiškia mažesnes naujų žaidėjų grupes ir sunkumus kuriant plačią treniruočių piramidę.

Tuo pačiu metu mokymo sistema negali visiškai kompensuoti šio nuostolio. Mažėjantis didelio potencialo jaunų žaidėjų skaičius daro atranką mažiau veiksmingą, o perėjimą iš vieno mokymo etapo į kitą – mažiau stabilų. Dėl to vis sunkiau išlaikyti pakankamą perspektyvių sportininkų skaičių daugelyje varžybų, o kartų skirtumų ir įpėdinių trūkumo atskirose specializacijose rizika akivaizdžiai didėja.

SKYRIUSII

SITUACIJOS ANALIZĖ

Antroji sritis, kurią reikia stiprinti, yra personalo mokymas. Lenkijoje dirba daug patyrusių, kompetentingų trenerių, tačiau taip pat pastebimas kartų skirtumas ir kompetencijų įvairovė. Šiuolaikinis sportas reikalauja ne tik metodologinių žinių, bet ir gebėjimo dirbti su skaitmeniniais įrankiais, supratimo apie tarpdisciplininį bendradarbiavimą ir įgūdžių, reikalingų bendrauti su jaunesniąja karta. Daugelis trenerių pradeda dirbti sudėtingomis finansinėmis sąlygomis, neturėdami realios mentorių pagalbos ir švietimo paramos, o tuo pačiu metu kai kurie patyrę treneriai išeina į pensiją arba keičia savo darbo pobūdį. Papildomas iššūkis yra ribotos užsienio kalbų žinios, dėl kurių praktikoje sunku naudotis tarptautiniais mokymo ištekliais, sekti naujausias mokymo tendencijas ir keistis žiniomis su užsienio ekspertais. Dėl to vis labiau didėja poreikis sukurti švietimo sistemą, kuri ne tik rengtų, bet ir, svarbiausia, remtų, palengvintų prieigą prie pasaulinės žinių bazės ir vestų mokytojus per jų profesinio tobulėjimo etapus.

Taip pat labai svarbus mokymo proceso skaitmeninimas. Tokios priemonės kaip e-trainer sistema atveria kelias duomenimis pagrįstam darbui, darbo krūvio planavimui, stebėjimui ir geresniam veiklos koordinavimui visoje mokymo piramidėje. Tuo pačiu metu analizė rodo, kad tokių priemonių veiksmingumas priklauso nuo į sistemą įvestų duomenų kokybės ir nuo to, ar aplinka turi vienodus darbo standartus. Be mokytojų švietimo ir vieningo požiūrio į mokymo planavimą bus sunku visapusiškai pasinaudoti skaitmeninėmis sistemomis.

Komunikacija taip pat yra svarbus diagnozės elementas. Lenkijos lengvosios atletikos federacija turi vieną iš stipriausių socialinių tinklų kanalų tarp sporto asociacijų, tačiau jai trūksta nuoseklios, strategiškai sukurto komunikacijos sistemos. Pastaraisiais metais komunikacija vystėsi organiškai, efektyviai, tačiau nesuderintai. Nėra priemonės, kuri integruotų turinį, susijusį su varžybiniu sportu, jaunimo treniravimu, švietimu, infrastruktūra ir masiniu sportu. Dėl to, nepaisant augančio populiarumo, lengvoji atletika neturi vienos vietos, kuri tarnautų kaip informacijos, švietimo ir šios disciplinos populiarinimo centras.

Analizė taip pat apima masinio sporto sritį – vieną didžiausių ir labiausiai įsipareigojusių bėgimo judėjimų Europoje. Gatvės, kalnų ir takų bėgimas dinamiškai vystosi, tačiau iki šiol jie daugiausia veikė už Lenkijos lengvosios atletikos asociacijos struktūrų ribų. Viena vertus, tai yra iššūkis, nes ši aplinka yra labai jautri reguliavimui, kita vertus, tai yra didžiulė galimybė, nes suteikia galimybę užmegzti santykius su nauja auditorija ir sukurti bendrą standartų, statistikos ir klasifikacijos sistemą. Norint išnaudoti šį potencialą, būtinas etapinis, konsultacinis bendradarbiavimo metodas, kuris bus pradėtas taikyti 2025–2028 m. ir bus plėtojamas antrojoje strategijos dalyje.

Visi šie elementai veda prie vienos bendros išvados: Lenkijos lengvoji atletika nereikia tolesnių nedidelių koregavimų, o veikiau nuoseklių, sisteminių pokyčių. Treniruočių reforma, infrastruktūros plėtra, personalo švietimas, skaitmeninimas, nauji komunikacijos būdai ir bendradarbiavimas su masiniu sportu turi būti vieningo plano, nuosekliai įgyvendinamo nuo 2025 iki 2036 m., elementai. Strateginė analizė aiškiai rodo, kad tik ilgalaikės priemonės leis mums išnaudoti potencialą, kuris šiandien bręsta treniruočių piramidės pagrinde, ir užtikrinti, kad Lenkijos lengvoji atletika išlaikytų savo pozicijas Europoje ir pasaulyje.

Lenkijos lengvosios atletikos asociacija yra visos lengvosios atletikos ekosistemos Lenkijoje organizacinis centras. Ji jungia nacionalinės federacijos, atstovaujančios šiai sporto šakai tarptautinėse struktūrose, institucijos, atsakingos už treniruotes ir varžybas, viešojo administravimo partnerės ir klubus, regionines asociacijas bei vietas bendruomenės remiančios organizacijos funkcijas. 2025–2036 m. strategijoje numatoma, kad visos šios funkcijos turi būti reorganizuotos, sustiprintos ir susietos su procesais, kurie yra pokyčių centre – treniruočių reforma, infrastruktūros plėtra, komunikacijos modernizavimas ir skaitmeninimas.

PZJA pagrindinė struktūra išlieka delegatų visuotinis susirinkimas, valdyba ir sąjungos biuras. Šiame lygmenyje nustatomi mokymo, infrastruktūros, finansų ir komunikacijos politikos kryptys, priimami įsipareigojimai vidaus ir užsienio partneriams. Strategijoje numatyta, kad valdyba, veikdama pagal aiškų pareigų pasiskirstymą, atliks ne tik priežiūros, bet ir iniciatyvinę funkciją, kurios užduotis – įgyvendinti tolesnius reformos etapus ir užtikrinti, kad kasdienė veikla atitiktų strategijos tikslus. PZJA biuras, kita vertus, tampa operaciniu centru, atsakingu už mokymo programų įgyvendinimą, varžybų koordinavimą, švietimą, komunikaciją ir paramą regioniniams projektams.

Regioninės lengvosios atletikos asociacijos atlieka svarbų vaidmenį PZJA struktūroje – jos yra artimiausia aplinka klubams, treneriams ir vietos iniciatyvoms. Regioninės lengvosios atletikos asociacijos yra atsakingos už varžybų organizavimą, vaikų ir jaunimo programų įgyvendinimą bei bendradarbiavimą su vietos valdžia. Strategija siekiama sustiprinti jų vaidmenį aiškiau apibrėžiant jų užduotis, integruojant jas su skaitmeniniais įrankiais (tokiais kaip e-coach ir Atletikos akademija), įtraukiant jas į regioninių mokymo centrų planavimą ir suteikiant joms didesnę atsakomybę už mokymo standartų įgyvendinimą šioje srityje. Apskritys turi tapti sistemos kūrimo partnerėmis, o ne tik renginių kalendoriaus vykdytojais.

Neatsiejama PZJA struktūros dalis yra problemų sprendimo komitetai, kurie ateinančiais metais turės veikti kaip tikros ekspertų komandos. Metodologijos, teisminiai, medicinos, infrastruktūros ir konkurencijos komitetai sudaro pagrindinį asociacijos pagrindą. 2025–2028 m. cikle jų darbas bus sistemingesnis: jie rengs rekomendacijas, peržiūrės dokumentus, remis infrastruktūros standartų kūrimą, dalyvaus akademijos kursų kūrime, bendrai kurs atrankos kriterijus ir dalyvaus konsultavimo procesuose. Komitetai taps erdve, kurioje bendruomenės žinios bus paverčiamos realiais sprendimais.

Mokymo skyrius yra ypač svarbus PZJA struktūrose. Būtent čia planuojamas ir stebimas žaidėjų ugdymo procesas: nuo jaunimo grupių, regioninių centrų ir personalo įstaigų iki nacionalinės rinktinės. Mokymo skyrius glaudžiai bendradarbiauja su blokų vadovais ir nacionalines rinktines treniruojančiais treneriais. Strategija numato gilų mokymo veiklos integravimą, plėtojant e-coach sistemą, kuri taps bendra visos mokymo piramidės kalba. Sistemoje surinkti duomenys – planai, darbo krūviai, stebėjimai, diagnostikos rezultatai – leis priimti tikslesnius sprendimus ir taip padidinti viso proceso efektyvumą.

Taip pat labai svarbios yra PZJA švietimo struktūros, organizuotos pagal prekės ženklą „IAkademia“. Jos yra atsakingos už instruktorių ir trenerių kursus, kvalifikacijos kėlimo programas, metodines konferencijas ir veiklą, susijusią su dvejopa karjera. Strategija numato visišką švietimo veiklos integraciją su mokymo padaliniu, kad IAkademia skelbiamų kursų, konferencijų mokymų ir medžiagos turinys būtų tiesiogiai susijęs su mokymo sistemos lūkesčiais, o visų lygių treneriai turėtų prieigą prie naujausių, nuoseklių žinių.

Svarbus PZJA struktūrinis partneris turėtų būti Kūno kultūros akademijos ir kiti universitetai, siūlantys sporto ir mokslo kursus. Nors pastaraisiais metais jų faktinis vaidmuo mokymo sistemoje buvo ribotas, būtent šios institucijos turi potencialą tapti pagrindiniu žinių šaltiniu mokslinių tyrimų, diagnostikos, trenerių rengimo ir specialių kompetencijų ugdymo srityse. Be universitetų, svarbų vaidmenį atlieka sporto čempionatų mokyklos ir karinės mokymo struktūros, kurios, nors formaliai nėra asociacijos struktūros dalis, prisideda prie jos mokymo ekosistemos. Strategija siekiama atkurti ir pagilinti bendradarbiavimą su šiais subjektais, ypač mokslo, švietimo, dvigubos karjeros ir bendro infrastruktūros naudojimo srityse.

Komunikacija taip pat vaidina svarbų vaidmenį naujajame Lenkijos futbolo asociacijos struktūriniame etape. Modernus multimedijos portalas taps pagrindine asociacijos komunikacijos priemone, integruojančia informaciją apie treniruotes, varžybas, statistiką, švietimą, infrastruktūrą ir masinį sportą. Jo sukūrimas reikalauja kompetencijų, procedūrų ir atsakomybių organizavimo visame komunikacijos ir rinkodaros skyriuje, kad jis būtų ne tik reklamos priemonė, bet ir informacijos valdymo elementas visai bendruomenei.

Lenkijos lengvosios atletikos asociacijos struktūros nėra tik įstaigų rinkinys, bet bendradarbiaujančių padalinių ir vaidmenų tinklas. Jų veiksmingumas priklauso nuo informacijos srauto, pasitikėjimo ir bendro supratimo apie tikslą, kuris yra lengvosios atletikos plėtra Lenkijoje. 2025–2036 m. lengvosios atletikos plėtros strategija numato bendradarbiavimo kultūros stiprinimą – tiek tarp centrinės būstinės ir rajonų, tiek santykiuose su klubais, treneriais, sportininkais ir išoriniais partneriais.

Sukurti struktūrai yra skirti įgyvendinti visapusiškas treniruočių reformas, plėtoti infrastruktūrą, profesionalizuoti komunikaciją ir sukurti modernią lengvosios atletikos ekosistemą Lenkijoje. Artimiausiais metais jų užduotis bus užtikrinti veiklos, kuri bus vykdoma per visą strategijos įgyvendinimo laikotarpį, stabilumą, nuspėjamumą ir veiksmingumą.

Treniravimas yra visos Lenkijos lengvosios atletikos plėtros strategijos pagrindas. Artimiausiais metais tai bus sritis, kuriai PZLA skirs didžiausią dėmesį, nes treniravimas yra procesas, kuris lemia šios sporto šakos stiprumą daugelį metų, o ne tik vieną sezoną ar varžybų ciklą. Trenerių reforma yra atsakas į dabartinę Lenkijos lengvosios atletikos padėtį – kartų kaitos momentą, dinamišką jaunimo programų augimą ir didėjančius reikalavimus sportininkams, siekiantiems dalyvauti tarptautinėse varžybose.

Naujasis trenerių modelis numato, kad visi sistemos elementai – nuo pirmojo susidūrimo su sportu, klubo trenerių, atrankos struktūrų, trenerių centrų iki nacionalinės rinktinės – sudaro darnią visumą. Šis modelis nėra nepriklausomų programų rinkinys, bet vieningas sportininkų ugdymo kelias, kurį galima pavadinti Lenkijos lengvosios atletikos trenerių piramide. Jo veiksmingumas priklauso ne nuo atskirų sprendimų, bet nuo to, ar kiekvienas lygis remia kitą ir ar sportininkų srautas yra sistemingas ir stebimas.

Ši piramidė prasideda nuo informavimo ir naujų narių pritraukimo programų, pirmiausia „Lengvoji atletika visiems!“, kuri atlieka svarbų strateginį vaidmenį visoje lengvosios atletikos plėtros sistemoje, ir „Lengvosios atletikos olimpinės viltys“. Būtent čia jauni žmonės pirmą kartą susipažįsta su sportu patraukliu, saugiu ir jų amžiui tinkamu būdu. Ilgalaiškės, stabilios DK struktūros sukūrė didžiausią ir veiksmingiausią naujų narių įtraukimo bazę Lenkijos lengvosios atletikos istorijoje, suteikdamos pagrindą, kuriuo remiantis vyksta tolesnis mokymas.

Atsižvelgiant į didžiulę programos svarbą, finansavimo stabilumas ir nuspėjamumas yra kritiniai elementai, siekiant išlaikyti kokybę, ugdyti personalą ir planuoti veiklą ilgalaikėje perspektyvoje. Praktikoje buvo vėluojama skirti lėšas, o tai gali sutrikdyti darbo ritmą ir tapti našta programą įgyvendinantiems partneriams. Todėl 2025–2036 m. lengvosios atletikos plėtros strategija siekiama ne tik toliau stiprinti Nacionalinio lengvosios atletikos centro vaidmenį ir jo ryšius su vėlesniais atrankos etapais, bet ir užtikrinti stabilesnes veiklos sąlygas. ĮDK turi būti ne tik masinio dalyvavimo ir sporto šakos populiarinimo erdvė, bet ir veiksminga, sisteminga talentų atranka ir jų nukreipimas į klubų struktūras – mūsų lengvosios atletikos ateities pagrindą.

Svarbus šio etapo papildymas – sistemingas atranka, vykdoma mokyklose bendradarbiaujant su Sporto ir turizmo ministerija pagal programą „Sportowe Talenty”. Jis apima vienodų fizinio pasirengimo testų įvedimą fizinio lavinimo pamokose ir centrinių rezultatų duomenų bazės sukūrimą, kuri pagal tikslinį modelį bus prieinama Lenkijos sporto asociacijoms ir klubams. Lenkijos lengvosios atletikos asociacijai tai reiškia galimybę anksti nustatyti sporto talentą turinčius vaikus ir nukreipti juos į Nacionalinę sporto talentų programą bei lengvosios atletikos klubus. Kai programa „Sportowe Talenty“ bus visiškai patobulinta ir įgyvendinta, atranka mokyklose taps vienu iš pagrindinių lengvosios atletikos treniruočių piramidės elementų.

Kiti etapai apima klubus ir tikslinės treniruočių grupes, kurios atlieka svarbų vaidmenį ankstyvoje specializacijoje ir lengvosios atletikos technikos pagrindų formavime. Tai yra aplinka, kurioje dažniausiai priimami sprendimai dėl to, ar jaunas sportininkas tęs sportinę karjerą. Čia svarbiausi veiksniai yra trenerių kokybė, gebėjimas planuoti treniruočių krūvį, bendravimas su tėvais ir prieiga prie sporto įrangos. Todėl šio lygio trenerių tobulėjimas bus tiesiogiai remiamas PZJA švietimo sistemos ir |Akademia platformos, taip pat prieiga prie mokymo medžiagos, internetinių seminarų, konsultacijų ir šiuolaikinių darbo modelių.

Provincijos ir tarp provincijų treniruočių centrai yra natūrali klubų treniruočių tąsa. Treniruočių centrai yra vietos, kuriose didesnį potencialą turintys sportininkai gali treniruotis geresnėmis infrastruktūros sąlygomis, gauti išsamesnę specialistų priežiūrą ir dirbti patyrusių trenerių prižiūrimi. Jų svarba kasmet auga, o strategijoje numatoma, kad artimiausiais metais jie bus palaipsniui įtraukti į infrastruktūros modernizavimo procesą, vykdomą bendradarbiaujant su Sporto ir turizmo ministerija.

MAKRO struktūros, veikiančios tarpregioniniu lygiu, leidžia dirbti su sportininkais siauroje specializacijos srityje ir yra pirmoji vieta, kur įgyvendinami vienodi atrankos standartai ir sporto diagnostikos elementai. Savo ruožtu, kasmetinės |A|ENI grupės atlieka svarbų vaidmenį atrenkant sportininkus, turinčius didžiausią potencialą. Prisijungimas prie |A|ENI struktūros reiškia, kad sportininkas yra atidžiai stebimas, gauna daugiau konsultacijų ir yra kruopščiai rengiamas įstojimui į nacionalinės rinktinės rezervą.

Šiame etape į pagalbą ateina skaitmeniniai įrankiai, ypač e-coach sistema, leidžianti dokumentuoti treniruočių planus, krūvį ir žaidėjų reakcijas. „E-trener“ tampa platforma, kuri sujungia klubų trenerių, regioninių trenerių, centrinių treniruočių specialistų ir PZJA treniruočių skyriaus darbą. Sistemos duomenys sudaro treniruočių proceso vaizdą, leidžiantį nustatyti problemas, įvertinti perkrovos riziką ir geriau koordinuoti veiklą. Artimiausiais metais sistema bus plėtojama kaip analitinė ir valdymo priemonė „ “, leidžianti priimti sprendimus remiantis patikima informacija.

Vienas iš svarbiausių piramidės etapų yra nacionalinės rinktinės infrastruktūra. Būtent čia sprendžiama, ar jaunas žaidėjas išlaikys savo vystymosi tempą, įveiks lemiamus 17–22 metų amžiaus metus ir bus pasirengęs dalyvauti vyresniųjų varžybose. Ši parama turi būti gerai apgalvota, su aiškiais atrankos kriterijais, apibrėžtais tikslais ir tinkamu treniruočių skaičiumi. Parama turėtų apimti treniruočių stovyklas, specialistų konsultacijas, diagnostiką, medicininę pagalbą ir protingą varžybų kalendorių. Darbas su šia sportininkų grupe ateinančiais metais turėtų tapti labiau sutelktas ir individualizuotas.

Piramidės viršūnėje yra nacionalinė rinktinė – grupė, kuri atstovauja Lenkijai tarptautiniu mastu ir kurios pasiekimai formuoja Lenkijos lengvosios atletikos įvaizdį. Artimiausiais metais vyresniųjų treniruotės bus sutelktos į sąmoningesnį metinio ciklo valdymą, tikslingą pasirengimo laikotarpio planavimą, startų optimizavimą ir intensyvesnį bendradarbiavimą su medicinos specialistais, biomechanikais, fiziologais ir sporto psichologais. Tikslas – sukurti nacionalinę rinktinę, kuri būtų stipri ne dėl atskirų talentų, o dėl didelės gerai pasirengusių sportininkų grupės, galinčios reguliariai varžytis pasauliniu lygiu.

Svarbus visos treniruočių sistemos elementas yra sportininkų sveikatos priežiūra, todėl medicininė priežiūra buvo įtraukta į treniruočių reformą. Užmezgus tiesioginį bendradarbiavimą su IUX MED, tapusia PZJA medicinos partneriu, galime teikti profesionalią pagalbą daug didesnei treniruočių piramidės daliai. Sportininkai visoje Lenkijoje turi galimybę gauti konsultacijas, diagnostinius tyrimus ir specialistų pagalbą. Praktikoje tai reiškia greitesnį reagavimą į sveikatos problemas, geresnę traumų prevenciją ir didesnę saugumą treniruočių metu.

Visas mokymo procesas yra integruotas į PZJA Švietimo departamento sukurtą švietimo sistemą, veikiančią prekės ženklu „IAkademia“. Šiuolaikinis treneris turi turėti ne tik techninių įgūdžių, bet ir metodinių, organizacinių, tarpasmeninių bei skaitmeninių įgūdžių. IAkademia siūlo prieigą prie šiuolaikinių medžiagų, kursų, paskaitų, trenerių tobulinimo programų ir tolesnių mokymo projektų, pvz., „High Performance Training“. Švietimas tampa ne atskira veiklos sritis, o neatskiriama treniruočių sistemos dalimi.

Treniravimas – kaip skyrius ir veiklos sritis – yra visos Lenkijos lengvosios atletikos plėtros strategijos 2025–2036 m. pagrindas. Visi kiti elementai: infrastruktūra, švietimas, medicininė priežiūra, komunikacija ir organizacinė parama buvo sukurti tam, kad treniravimas veiktų geriau, būtų labiau nuspėjamas, modernus ir veiksmingas. Šios strategijos tikslas – sukurti treniruočių sistemą, kuri leistų Lenkijos lengvajai atletikai ugdyti naują sportininkų kartą, galinčią varžytis aukščiausiu lygiu, ir tai daryti tvariai, sąmoningai, remiantis visos disciplinos plėtros misija.

Švietimas yra vienas iš pagrindinių 2025–2036 m. Lenkijos lengvosios atletikos plėtros strategijos ramsčių. Tai sritis, kuri tiesiogiai veikia visos treniruočių sistemos kokybę ir netiesiogiai veikia sporto rezultatus, sportininkų saugumą ir aplinkos profesionalumą. Šiuolaikinė lengvoji atletika reikalauja, kad treneriai, mokytojai, teisėjai ir pareigūnai ne tik turėtų patirties, bet ir nuolat atnaujintų savo žinias, mokėtų naudotis naujomis technologijomis, suprastų fiziologinius, biomechaninius ir psichologinius procesus bei būtų sąmoningi savo vaidmens formuojant jaunimo požiūrį. Todėl Lenkijos lengvosios atletikos asociacijoje švietimas nėra traktuojamas kaip atskira „sritis“, bet kaip sisteminis įrankis, padedantis gerinti visos treniruočių piramidės kokybę.

Pastaraisiais metais PZJA sukūrė tvirtą pagrindą šiai sistemai. PZJA Švietimo departamentas, veikiantis prekės ženklu „LAKADEMIA“, sukūrė nuoseklų instruktorių ir trenerių kursų, pažengusių mokymų, metodinių konferencijų ir tiesiogiai žaidėjams skirtų programų modelį. Dėl to dabar vieninga, logiškai sukurta ekosistema apima tiek pagrindinį mokymą žmonėms, pradedantiems dirbti klubuose ir mokyklose, tiek pažangias mokymo formas treneriams, dirbantiems su jaunimo ir suaugusiųjų komandomis. 2025–2028 m. ši ekosistema bus plėtojama ir organizuojama taip, kad dar veiksmingiau atitiktų mokymo sistemos poreikius tiek jos pagrindiniame, tiek aukšto lygio lygmenyje.

Pagrindinė priemonė šioje srityje yra LAKADEMIA platforma, kuri tapo PZJA šiuolaikinio požiūrio į švietimą pavyzdžiu. Ji apima dešimtis mokymo kursų, paskaitų, vaizdo medžiagos ir metodinių tyrimų, o juose jau dalyvavo didelė grupė trenerių, mokytojų ir sportininkų iš visos šalies. Naujajame strateginiame cikle „Akademija“ turi būti plėtojama kaip visavertis lengvosios atletikos žinių centras, prieinamas nepriklausomai nuo dalyvio gyvenamosios vietos, laiko ir pažangos lygio. Planuojama plėtra apima tiek naują turinį (specializuoti moduliai atskiriems varžybų blokams, teminiai maršrutai motorinio pasirengimo, psichologijos, dietetikos ir karjeros planavimo srityse), tiek naujas funkcijas, kurios palengvins kasdienį platformos naudojimą ir Lenkijos lengvosios atletikos asociacijos vykdomą švietimo procesą.

Formalusis švietimas – instruktorių ir trenerių kursai – lieka personalo tobulinimo sistemos pagrindu. Strategija numato programų, po kurių baigimo suteikiamos licencijos dirbti su vaikais, jaunimu ir aukšto lygio sportininkais, tęsimą ir modernizavimą. Didžiulis dėmesys bus skiriamas programų atitikčiai dabartinėms mokslo žinioms ir treniravimo praktikai, taip pat jų ryšiui su realiais treniravimo sistemos lūkesčiais. Kursai nebebus traktuojami tik kaip „formalios reikalavimas“, bet kaip trenerio profesinio tobulėjimo proceso dalis, susijusi su tolesniu mokymu, galimybėmis patekti į akademiją, dalyvavimu konferencijose ir specializacijos galimybėmis. Kitas svarbus aspektas bus didesnis mokymo programų atvirumas realiems kasdienio darbo klube iššūkiams: bendradarbiavimas su tėvais, ilgalaikės motyvacijos ugdymas, grupės valdymas ir atsakingas varžybų planavimas.

Svarbus švietimo sistemos elementas yra dvejojo karjeros modelio programa sportininkams. Lenkijos plaukimo federacija laikosi nuomonės, kad sportinė karjera ir išsilavinimas neturi būti tarpusavyje nesuderinami; priešingai, gerai parengtas dvejojo karjeros modelis gali sustiprinti sportinės karjeros stabilumą, suteikti sportininkams saugumo jausmą ir perspektyvas tobulėti baigus sportinę karjerą. Pastaraisiais metais pagal PZJA programas buvo parengti daugybė Lenkijos atstovų, kurie pasirengė dirbti, be kita ko, treneriais, pedagogais ir instruktoriais. Naujuoju strateginiu laikotarpiu ši veikla bus plėtojama, kad ateities sportininkų kartos turėtų galimybę derinti treniruotes su švietimu, įgydamos įgūdžių, naudingų dirbant treneriu, mokytoju, organizatoriumi ar ekspertu sporto srityje. Praktiškai tai reiškia glaudų bendradarbiavimą su universitetais, ypač su kūno kultūros akademijomis, sporto čempionatų mokyklomis ir kitomis švietimo įstaigomis.

Mokymas taip pat apima plačiąją prasme suprantamą sportininko veiklos kultūrą šiuolaikiniame sporte. Kaip dalis švietimo veiklos, bus sukurta mokymų sistema apie atsakingą socialinės žiniasklaidos naudojimą, bendradarbiavimą su tradicine žiniasklaida, bendravimo su partneriais ir rėmėjais taisyklės, taip pat pagrindines teises žinias, susijusias su įvaizdžiu, sutartimis ir pareigomis, kylančiomis iš šalies atstovavimo. Šiame kontekste Atstovo chartija išlieka svarbiu įrankiu, o papildomi mokymai ugdo supratimą, kad Lenkijos atstovas yra ne tik sportininkas, bet ir viešasis asmuo, darantis įtaką visos sporto šakos įvaizdžiui.

Konferencijos ir patirties mainai taip pat vaidina ypatingą vaidmenį švietimo sistemoje. Metodinės konferencijos ir renginiai, tokie kaip „High Performance Training“, kurie kasmet suburia įvairių sričių trenerius iš visos šalies, sudaro erdvę, kurioje susilieja praktika, mokslas ir tarptautinės tendencijos. Strategija numato šių renginių išlaikymą ir tolesnę plėtrą, kad jie taptų nuolatiniu švietimo kalendoriaus elementu, bet taip pat ir realiu diskusijų forumu apie treniruočių plėtros kryptis, naujų sprendimų diegimą ir esamų praktikų vertinimą. Užsienio ekspertų, mokslininkų ir kitų sričių specialistų įtraukimas leis Lenkijos lengvosios atletikos atstovams palaikyti dialogą su geriausiais pasaulio pavyzdžiais.

Mokymas skirtas ne tik treneriams ir sportininkams, bet ir teisėjams, pareigūnams bei sporto struktūras valdančioms asmenims. Strategijoje numatyta parengti šių grupių mokymo programas: nuo šiuolaikinių taisyklių ir taisyklių aiškinimo mokymo iki varžybų valdymo ir renginių organizavimo, projektų valdymo, finansų ir komunikacijos įgūdžių. Tikslas – sukurti aplinką, kurioje kiekvienas, atliekantis bet kurią sistemos funkciją, turėtų prieigą prie atitinkamų žinių ir priemonių, tuo pačiu suprasdamas, kaip jo darbas dera su bendra Lenkijos lengvosios atletikos asociacijos strategija.

Visos aukščiau aprašytos veiklos švietimo srityje turi vieną tikslą: sukurti kompetencijos kultūrą Lenkijos lengvojoje atletikoje, kuri remtų treniruočių reformą, infrastruktūros plėtrą, geresnę medicininę priežiūrą ir stipresnę komunikaciją. Strategijoje daroma prielaida, kad žmonės – treneriai, mokytojai, teisėjai, aktyvistai ir patys sportininkai – yra svarbiausias Lenkijos lengvosios atletikos asociacijos išteklius. Investicijos į jų tobulėjimą, žinias ir įgūdžius yra investicijos į visos disciplinos ateitį.

Lengvosios atletikos infrastruktūra yra viena iš pagrindinių sąlygų 2025–2036 m. Lenkijos lengvosios atletikos plėtros strategijos įgyvendinimui. Ji lemia treniruočių proceso kokybę, daro įtaką jaunimo ir nacionalinės rinktinės pasirengimui bei nustato visos sporto šakos ilgalaikį vystymosi potencialą. Be modernių stadionų, salių ir specializuotų įrenginių net ir geriausiai suprojektuota treniruočių piramidė neveiks visapusiškai ir efektyviai. Todėl artimiausiais metais infrastruktūros plėtra taps viena iš Lenkijos futbolo asociacijos veiklos sričių, glaudžiai susijusių su treniruotėmis, trenerių rengimu ir regionine sporto politika.

Dabartinė infrastruktūros būklė Lenkijoje labai skiriasi. Nors PZLA registras rodo, kad šalyje yra apie 264 lengvosios atletikos objektus, iš kurių 216 turi galiojančius atitikties sertifikatus, šių objektų vietos, techninių standartų ir funkcijos analizė aiškiai rodo, kad sistema turi būti toliau plėtojama. Didžiausi iššūkiai susiję su uždarytų patalpų infrastruktūra, kuri yra būtina žiemos treniruotėms Lenkijos klimato sąlygomis, ir stadionų infrastruktūra, kurioje vyksta kasdienės, ištisus metus trunkančios daugumos varžybų treniruotės.

Lengvosios atletikos salės atlieka pagrindinį vaidmenį rudens ir žiemos pasiruošimui. Tik keliuose centruose veikia pilno dydžio objektai su 200 metrų ilgio apvalia bėgimo takeliu: Vroclave, Žoryje, Spaťoje, Lodzėje, Varšuvoje, Жешыве ir Wałcze. Šios patalpos aptarnauja labai didelius regionus, dažniausiai naudojamos nuolat ir dažnai yra perkrautos, palyginti su sistemos poreikiais. Daugelyje miestų yra tik paprastos salės su tiesia bėgimo takeliu ir pagrindinėmis šuolių įranga, kurios pagerina treniruočių sąlygas, bet nepakeičia pilnų salių su apvalia bėgimo takeliu.

Šiame kontekste ypač svarbu apibrėžti modernios lengvosios atletikos salės techninius standartus, kurie bus taikomi planuojant naujas investicijas. Pilno dydžio salė turėtų turėti 200 metrų ilgio apvalią bėgimo takelį su mažiausiai keturiomis juostomis, o centriniuose ar regioniniuose objektuose – su šešiomis juostomis. Viduje turi būti tiesi bėgimo takelis, pakankamai ilgas, kad būtų galima treniuotis visą sprinto distanciją, ir sekcijos barjerinio bėgimo startams. Standartas taip pat apima visą šuolių įrangą: tolimam šuoliui, trigubam šuoliui, aukštam šuoliui ir šuoliui su kartimi, taip pat rutulio stūmimo zoną. Priklausomai nuo objekto profilio, taip pat reikalingos atitinkamos funkcinės patalpos: persirengimo kambariai, tualetai, įrangos saugyklos, sporto salės, sveikatingumo kambariai, o aukštesnės kategorijos objektuose – taip pat vieta žiūrovams. Nustatytas standartas leidžia vykdyti visapusišką jaunimo treniravimą, nacionalinės rinktinės rengimą ir įvairių lygių varžybų organizavimą salėje.

VI SKYRI

ĮVADAS Į LENGVŲ KONSTRUKCIJŲ STATYBĄ

Objektų tinklą reikėtų papildyti paprastomis salėmis, be apvalios bėgimo takelio, bet leidžiančiomis visapusiškai treniruotis daugumoje techninių varžybų ir sprintų. Šis sprendimas ypač svarbus mažesniems centrams ir regionams, kur dėl finansinių ar vietos priežasčių neįmanoma pastatyti pilno dydžio salės. Paprasta salė turėtų turėti bent: daugiaserę sprinto ir barjerinio bėgimo takelį, kurio ilgis ne mažesnis kaip 60 metrų, vietas tolimam šuoliui, trigubam šuoliui, aukštam šuoliui ir rutulio stūmimui, taip pat pagrindinę pagalbinę infrastruktūrą – persirengimo kambarius, įrangos saugyklą, nedidelę sporto salę ir erdvę bendriems fitneso treniruotėms. Tokios patalpos, nors techniškai yra paprastesnės, žymiai pagerina treniruočių sąlygas rudenį ir žiemą, leidžia treniruotis reguliariau ir sumažina regioninius skirtumus. Daugeliu atvejų būtent paprastos salės yra pirmasis realus žingsnis kuriant išsamesnę lengvosios atletikos infrastruktūrą ir pagrindą vietos treniruočių aplinkos plėtrai.

Dėl patalpų trūkumo strategijoje nurodomos vietos, kuriose patalpų plėtra yra labai svarbi regionų pusiausvyros ir mokymo poreikių požiūriu. Bydgoščiujė vyksta naujos salės statybos darbai, Raciborze planuojama modernizacija, o Poznanėje, Ščecine, Katovicuose, Opolėje, Balstoke, Chelme, Radome ir Varšuvoje, be kita ko, rengiami objektų projektai ir koncepcijos. Kiekviena iš šių patalpų turi atlikti konkrečią funkciją treniruočių sistemoje, kad būtų sukurta nuosekli regioninių lengvosios atletikos centrų sistema.

Salės su apvalia bėgimo takeliu

- KGHM Ślęza Arena
- Kujawsko-Pomorska Arena Toruń
- Centrinis sporto centras – Spala
- Universiteto lengvosios atletikos centras UR
- Lengvosios atletikos salė AWF
- Rudzki sporto klubas Lodzėje
- Centrinis sporto centras – Wałcz sporto salė

Tiesios salės be apvalios bėgimo takelio

- Zawisza Bydgoszcz treniruočių stadionas
- Atletikos salė
- Olimpia Grudziądz S.A.
- Józef Wybicki pradinė mokykla Nr. 3 Aleksandrow Kujawski
- Savivaldybės sporto ir poilsio centras Mielec
- Žemės ūkio mokyklų kompleksas Balstoke
- Ślępsk sporto ir poilsio centras
- Kalisz Arena
- Wiesław Maniak savivaldybės lengvosios atletikos stadionas
- MOSiR stadionas
- MOSiR sporto salė

Statybos stadione

- Zawisza lengvosios atletikos salė

Antrasis infrastruktūros ramstis – lengvosios atletikos stadionai, kurie, skirtingai nuo uždarytų patalpų, naudojami kasdieniniams, ištisus metus vykstantiems treniruotėms, daugumai varžybų ir didžiąjai daliai pačių varžybų. Stadionai sudaro sąlygas tobulinti sprintą, barjerinį bėgimą, vidutinio nuotolio bėgimą, šuolį ir metimą, taip pat rengtis vasaros sezonui. Be stadiono treniruočių procesas negali būti išbaigtas – tai taikoma klubams, taip pat MAKRO, ĪAJENĪ ir OSU struktūroms bei nacionalinės rinktinės pasirengimui.

Infrastruktūros analizė atskleidžia rimtą sisteminę spragą: Lenkijoje yra dideli akademiniai ir sporto centrai, kurie neturi visų reikalingų įrenginių, kad galėtų veikti kaip visus metus veikiantys treniruočių centrai. Ryškiausias pavyzdys yra Vroclavas – miestas, kuriame yra viena moderniausių lengvosios atletikos salių šalyje, stipri trenerių bendruomenė ir gerai išvystytos akademinės įstaigos, tačiau tuo pačiu metu trūksta veikiančio lengvosios atletikos stadiono. Praktiškai tai reiškia, kad nepaisant didelio sportinio ir organizacinio potencialo, čia neįmanoma sukurti visavertės regioninės treniruočių bazės. Panašūs trūkumai egzistuoja ir kituose didžiuosiuose akademiniuose miestuose, pavyzdžiui, Gdanske, Varšuvoje ir Poznanėje, kur yra palankios sąlygos lengvosios atletikos centrų plėtrai, tačiau visapusiškos infrastruktūros, visų pirma stadiono ir salės sujungimo, trūkumas žymiai riboja galimybę vykdyti visapusišką ir subalansuotą treniruotę.

Tuo pačiu metu strategijoje nurodyta stadionų, kurie yra eksploatuojami, bet turi būti modernizuoti, kad ir toliau galėtų būti naudojami kaip pagrindinės treniruočių ir varžybų vietos, grupė. Daugeliu atvejų tai yra objektai, kurie intensyviai naudojami jau daugelį metų ir yra svarbūs regioninių treniruočių sistemų elementai, tačiau jų techninė būklė reikalauja skubių priemonių. Tai taikoma, be kita ko, stadionams Lodzėje, Grudziądzėje, taip pat kai kurioms įrangoms tokiuose miestuose kaip Gdanskas ir Varšuva, kur modernizavimo poreikis kyla dėl natūralaus nusidėvėjimo, didėjančių aplinkosaugos poreikių ir šiuolaikinių lengvosios atletikos standartų reikalavimų.

Ilgalaikis infrastruktūros strategijos tikslas – statyti ir modernizuoti objektus pagal modelį, kuris didžiausiuose miestuose ir akademiniuose centruose numato visiškai įrengtas lengvosios atletikos centrus, kuriuose yra stadionas ir uždarytos patalpos. Tai vienintelis modelis, leidžiantis vykdyti visą treniruočių ciklą ištisus metus, organizuoti varžybas ir plėtoti jaunimo bei nacionalinės rinktinės treniruotes. Vietose, kur yra tik salė arba tik stadionas, sistema lieka neišbaigta ir neoptimaliai išnaudoja turimus išteklius.

Pagrindinė priemonė, padedanti įgyvendinti strategiją, yra sistemingas „atletikos infrastruktūros žemėlapis“, apimantis dabartinę objektų būklę, jų funkciją treniruočių sistemoje ir investicijų planus. Dėl to galima tiksliai apibrėžti regionų poreikius, vesti konstruktyvų dialogą su vietos valdžia ir universitetais bei remti investicijas pateikiant konstruktyvias rekomendacijas.

Infrastruktūros plėtra taip pat turi įvaizdžio ir organizacinį aspektą. Modernios įrangos dėka padidėja varžybų žinomumas, Lenkija gali rengti aukščiausio lygio tarptautinius renginius ir stiprinti lengvosios atletikos, kaip modernios, patrauklios ir gerai valdomos disciplinos, pozicijas. Tokios įrangos kaip Silezijos stadionas ir stadionas Bydgoščiuje pavyzdžiai rodo, kaip investicijos į infrastruktūrą prisideda prie sporto plėtros ir jo visuomenės suvokimo.

VI SKYRI

ĮVADAS Į LENGVŲ KONSTRUKCIJŲ STATYBĄ

Infrastruktūros plėtra 2025–2028 m. turėtų padėti sukurti tvirtą pagrindą Lenkijos lengvosios atletikos plėtrai ateinančiais dešimtmečiais. Tai ilgalaikis, sisteminis procesas, priklausantis nuo Lenkijos lengvosios atletikos asociacijos, Sporto ir turizmo ministerijos, vietos savivaldos institucijų, universitetų ir vietos bendruomenių bendradarbiavimo. Šių veiksmų rezultatas bus modernių, funkcionalių ir prieinamų objektų tinklas, kuris leis visiškai įgyvendinti treniruočių reformą ir padės Lenkijos lengvajai atletikai pasiekti aukštesnį profesionalumo lygį.

Masinis sportas, ypač bėgimas gatvėmis, kalnais ir takais, yra viena iš dinamiškiausių fizinio aktyvumo sričių šiandieninėje Lenkijoje. Bendruomenė kasmet organizuoja šimtus renginių, kuriuose dalyvauja dešimtys tūkstančių dalyvių, o bėgimas yra viena iš populiariausių fizinio aktyvumo formų visose amžiaus grupėse. Nors per metus jis iš esmės vystėsi nepriklausomai nuo sąjungos struktūrų, jis išlieka lengvosios atletikos dalimi – disciplina, kuriai masiniai bėgikai visada priklausė tradicijų ir taisyklių požiūriu.

2025–2036 m. lengvosios atletikos plėtros strategijoje numatoma palaipsniui ir bendradarbiaujant kurti santykius tarp masinių bėgimo renginių dalyvių ir organizatorių bei Lenkijos lengvosios atletikos asociacijos. Tikslas nėra pakeisti mėgėjų bėgimo tapatybę ar perimti renginių kontrolę, bet sukurti draugišką, aiškią bendradarbiavimo sistemą, kuri derintų masinio sporto socialinį potencialą su PZJA kaip sporto institucijos patirtimi, standartais ir patikimumu.

Šių veiklų pagrindas yra tai, ką PZJA jau šiandien duoda bėgimo bendruomenei. Jau daugelį metų asociacija sertifikuoja trasas, priskiria joms sportinius parametrus ir užtikrina, kad tokiose trasose pasiekti rezultatai būtų patikimi ir palyginami. PZJA taip pat yra atsakinga už nacionalinių rekordų tvirtinimą, rezultatų atitikties reikiamoms normoms vertinimą ir reguliavimo elementų, leidžiančių juos oficialiai pripažinti, priežiūrą. Esama sistema sudaro natūralų pagrindą bendradarbiavimo su masiniais bėgimo renginiais plėtrai.

Naujajame strateginiame laikotarpyje šios veiklos bus išplėtos į masinį sportą apgalvotu ir etapais. Viena iš pagrindinių krypčių – įvesti galimybę laimėti Lenkijos čempionų titulus amžiaus grupėse (AG) pasirinktose masinio bėgimo formose. Šis sprendimas, žinomas iš kitų ištvermės sporto šakų, leidžia mėgėjams varžytis oficialiu, sistemingu modeliu, tuo pačiu nepaveikiant plačios dalyvių grupės varžybų rekreacinio pobūdžio. AG kategorijos įvedimas nekeičia renginių struktūros – ją praturtina elementu, kuris varžyboms suteikia sportinį ir oficialų matmenį.

Artimiausiais metais strategija yra sukurti vieningą masinių bėgimo varžybų statistikos sistemą, apimančią rezultatus, pasiektus sertifikuotose trasose ir varžybose amžiaus grupių kategorijose. Ši sistema leis sukurti oficialius masinių bėgimo varžybų reitingus, kurie bus natūralus klasikinės lengvosios atletikos statistikos papildymas. Dėl to dalyviai gaus skaidrų įrankį savo rezultatams ir pažangai stebėti, o organizatoriai – papildomą elementą, didinantį varžybų prestižą ir patikimumą.

Tuo pačiu metu bus parengti laiko matavimo, vertinimo ir rezultatų tikrinimo standartai. Šių procesų supaprastinimas užtikrins taisyklių nuoseklumą dideliuose masiniuose renginiuose, padidins dalyvių saugumą ir pasitikėjimą rezultatais. Ilgalaikėje perspektyvoje vienodos taisyklės leis sudaryti oficialius klasifikacinius sąrašus ir reitingus, apimančius tiek bendrus rezultatus, tiek pasiekimus atskirose amžiaus grupėse, taip sukuriant stabilų pagrindą patikimoms mėgėjų varžyboms.

Reikėtų pabrėžti, kad visos minėtos priemonės yra projektavimo stadijoje. 2025–2028 m. tikslas yra sukurti sistemą, konsultacijas, bandomuosius projektus ir bendradarbiavimo modelius, o ne iš karto visiškai įgyvendinti. Strategijoje sąmoningai vengiama pernelyg didelių deklaracijų ir paliekama erdvė lanksčiam prisitaikymui prie konkrečių veiklos sąlygų, kurios yra įvairios ir jautrios reguliavimui.

Masinis sportas taip pat yra svarbus komunikacijos partneris lengvosios atletikos srityje. Bėgimas suvienija bendruomenes, išstis šeimoms ir vietos aplinką; tai erdvė, kurioje galima skatinti jaunimo programas, treniruočių projektus ir lengvosios atletikos įvaizdį. Natūralus šios sinergijos tęsinys bus naujas lengvosios atletikos portalas, kuris ateityje susies didžiausių masinio bėgimo renginių reportažus su varžybiniu sportu, sukuriant vieningą šios disciplinos įvaizdį – artimą žmonėms, modernų ir atvirą.

Ilgalaikis tikslas – sukurti modelį, kuriame masinis sportas ir lengvoji atletika nefunkcionuotų greta, bet egzistuotų vienoje ekosistemoje: mėgėjai galėtų laimėti titulus, varžytis sertifikuotose trasose, stebėti savo rezultatus oficialiuose reitinguose ir tuo pačiu likti lengvosios atletikos šeimos, kurios širdis tebėra varžybinis sportas, dalimi. Tai yra modernios, įtraukios ir plačios disciplinos, galinčios sujungti įvairias bėgimo formas į darnią visumą, vizija.

Komunikacija tapo viena iš pagrindinių sričių, kurią reikia modernizuoti. Pastaraisiais metais PZJA kanalai vystėsi organiškai, pasinaudodami bendruomenės įsitraukimu, augančiu lengvosios atletikos populiarumu ir veikla, vykdoma lygiagrečiai su nuolatinio mokymu, organizaciniu ir rinkodaros darbu. Nepaisant to, kad nėra oficialiai sukurto modelio, PZJA komunikacijos kanalai tapo vienas iš stipriausių tarp Lenkijos sporto asociacijų tiek pasiekiamumo, tiek augimo dinamikos atžvilgiu. Tai yra didžiulis potencialas, bet taip pat signalas, kad atėjo laikas pereiti nuo komunikacijos, kuri „gyvena savo gyvenimą“, prie profesionalios, nuoseklios ir strategiškai sukurto komunikacijos.

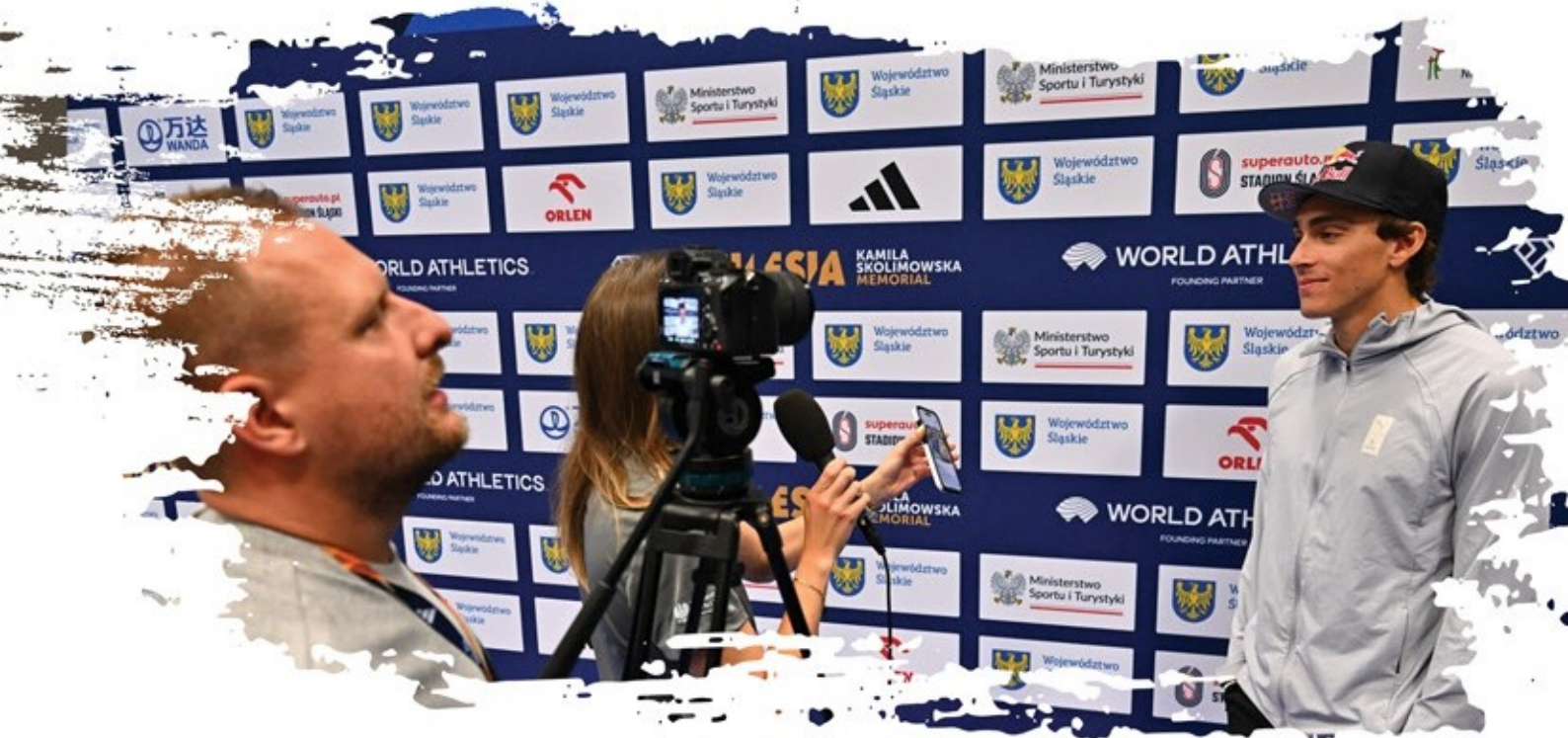
Strategija numato naujos kokybės komunikacijos įvedimą – kokybės, pagrįstos šiuolaikiniais darbo skaitmeninėje žiniasklaidoje standartais, nuosekliu vizualiniu identifikavimu, aiškiais procesais ir profesionaliu pasakojimu, kuris stiprina lengvosios atletikos, kaip modernios, patrauklios disciplinos, pagrįstos patikima informacija, įvaidį. Tai reiškia ne tik esamų kanalų organizavimą, bet ir sąmoningą jų pertvarkymą, kad kiekviena žiniasklaidos priemonė atliktų konkrečią funkciją, atitiktų konkrečius savo auditorijos poreikius ir būtų vieningos komunikacijos sistemos dalis.

Pagrindinė priemonė šiam pokyčiui įgyvendinti bus šiuo metu kuriamas naujas lengvosios atletikos portalas – modernus multimedijos informacijos centras, kuriame vienoje vietoje bus sutelkta visa lengvosios atletikos informacija. Jo užduotis – sukurti erdvę, kurioje visi lengvosios atletikos entuziastai, nepriklausomai nuo amžiaus, pasiekimų lygio ar vaidmens bendruomenėje, galės rasti išsamią informaciją, įkvėpimo šaltinį ir įrankius. Portalas taps komunikacijos centru, o socialinė žiniasklaida – jo rankomis, skirtomis konkrečioms auditorijoms, bet pagrįstomis vienodo kokybės standarto turiniu.

Portalas bus vieta, kurioje bus integruotos kelios pagrindinės komunikacijos sritys:

- visą lengvosios atletikos pasaulį – nuo programų vaikams ir jaunimui, per masinį sportą, iki didžiausių žvaigždžių pasiruošimo užkulisiuose;
- centrinis Lenkijos lengvosios atletikos katalogas – klubų, trenerių, sertifikuotų objektų ir treniruočių centrų duomenų bazė, naudinga tėvams, sportininkams ir vietos valdžios institucijoms;
- masinio sporto erdvė – informacija apie varžybas, AG klasifikacijas, maršrutų sertifikavimą, rezultatus ir projektus, kuriuos sukūrė kartu su renginių organizatoriais;
- rezultatų ir statistikos centras – susietas su varžybų kalendoriumi, varžybų sistema ir oficialiais PZJA reitingais;
- vietą reportažams ir transliacijoms – galiausiai taip pat ir mūsų pačių vaizdo įrašams, svarbiausiems momentams, interviu, analizėms ir užkulisių medžiagai;
- švietimo turinio platforma – vadovai, internetiniai seminarai, ĮAkademia mokymų kursų ištraukos, medžiaga, sukurta bendradarbiaujant su treneriais ir ekspertais;
- žurnalistikos skyrius – interviu, reportažai, komentarai ir analizės, kuriantys pasakojimą apie svarbiausius reiškinius Lenkijos ir pasaulio lengvojoje atletikoje.

Tokiu būdu portalas taps pirmuoju išsamiu lengvosios atletikos informacijos ekosistemos sprendimu Lenkijoje, kurį kitose šalyse įgyvendina tik didžiausios sporto federacijos ir specializuoti žiniasklaidos priemonės. Jo tikslas – ne pakeisti esamus kanalus, o juos integruoti ir pagerinti jų kokybę, kad komunikacija būtų ne tik efektyvi, bet ir, svarbiausia, nuosekli, profesionali ir atitinkanti asociacijos misiją.

Komunikacijos pokyčiai taip pat turės įtakos darbo organizavimui šioje srityje. Socialinės žiniasklaidos kanalai, kurie iki šiol vystėsi dinamiškai, bet daugiausia intuityviai, bus įtraukti į aiškią turinio ir vizualinę sistemą. Kiekvienas kanalas (pvz., „Facebook“, „Instagram“, „YouTube“, „TikTok“, „X“, „LinkedIn“) turės savo funkcinį profilį, pasakojimo stilių ir turinio tvarkaraštį. Pasikeis santykių su konkurentais palaikymo būdas, atstovavimo įvaizdžio kūrimas ir darbas su užkulisiniais medžiagomis. PZLA naudos šiuolaikines pasakojimo priemones, geriau reaguos į tendencijas ir auditorijos lūkesčius, tuo pačiu išlaikydama patikimumą ir patikimumą – vertybes, kurios yra visuomenės pasitikėjimo pagrindas.

Kitas svarbus elementas bus vidinės komunikacijos supaprastinimas. Strategijoje numatyta sukurti bendrą kalbą ir komunikacijos standartus santykiuose tarp Lenkijos futbolo asociacijos, regioninių futbolo asociacijų, klubų, trenerių, teisėjų ir renginių organizatorių. Bus įdiegtos modernios priemonės ir procedūros, palengvinančios informacijos apie treniruotes, varžybų kalendorius, taisykles, švietimo projektus, licencijas ir bendradarbiavimo taisykles srautą. Stipresnis, labiau nuspėjamas vidinis bendravimas turi būti vienas iš visos sistemos patikimumo ir veiksmingumo pagrindų.

Komunikacijos srities pokyčiai taip pat apims bendradarbiavimą su tradiciniais žiniasklaidos priemonėmis. Strategija numato aktyvesnį bendravimą su žurnalistais modelį, santykių kūrimą remiantis ekspertų prieinamumu, medžiagos, gilinant sporto kontekstą, rengimą ir duomenų, analizės bei komentarų teikimą, kad Lenkijos lengvosios atletikos asociacija taptų natūraliu žinių apie lengvąją atletiką šaltiniu. Siekiama, kad federacija būtų vertinama ne tik kaip varžybų organizatorė, bet ir kaip kompetentinga žiniasklaidos partnerė.

Komunikacija taip pat bus glaudžiai susijusi su masiniu sportu. Dėka naujojo portalo ir suderintų socialinių tinklų kanalų, svarbiausių gatvės, kalnų ir takų lenktynių reportažai galės būti pateikiami kartu su medžiaga apie nacionalines komandas, jaunimo programas, akademijos ir infrastruktūros veikla. Tai leis sukurti vieningą šios sporto šakos įvaizdį, apimantį tiek varžybinį, tiek rekreacinį sportą, ir parodyti, kad kiekvienas bėgikas gali rasti savo vietą lengvosios atletikos šeimoje.

Komunikacijos požiūrio keitimas nėra papildoma priemonė ar „švelnus“ strategijos papildymas. Tai viena iš visos sėkmės sąlygų – nuo mokymo reformos, infrastruktūros plėtros iki bendradarbiavimo su viešaisiais ir komerciniais partneriais. Be modernios, nuoseklios ir gerai valdomos komunikacijos sunku sukurti ilgalaikį disciplinos įvaizdį, pritraukti rėmėjus, įtraukti jaunesniąją kartą ar veiksmingai paaiškinti visuomenei asociacijos priimtus sprendimus.

2025–2028 m. PZLA nori pereiti nuo stiprių, bet išsibarsčiusių komunikacijos kanalų prie gerai apgalvotos sistemos, kurioje pagrindinį vaidmenį atlieka naujas portalas, o visos kitos priemonės – socialinė žiniasklaida, ryšiai su žiniasklaida, vidinė komunikacija ir švietimo projektai – yra tarpusavyje suderintos. Šis modelis skirtas tam, kad lengvoji atletika taptų matoma, suprantama ir patraukli tiems, kurie jau priklauso bendruomenei, ir tiems, kurie tik pradeda domėtis šiuo sportu.

2025–2028 m. yra pirmasis 2025–2036 m. Lenkijos lengvosios atletikos plėtros strategijos įgyvendinimo etapas. Tai yra tam tikras pagrindas kitam, daug pažangesniam etapui. 2029–2036 m. laikotarpiu Lenkijos lengvosios atletikos asociacija planuoja pereiti prie visiškai išvystytos sistemos, pagrįstos sportininkais, kurie nuo ankstyvosios jaunimo kategorijos buvo treniruoti pagal vienodą treniruočių programą. Šiandien į sistemą įtraukiamos amžiaus grupės sudarys 2032–2036 m. komandos, kuri ruošiasi 2032 m. Brisbenu olimpinėms žaidynėms ir vėlesniems čempionatų ciklams, branduolį.

Per šį laikotarpį Lenkijos lengvoji atletika jau turės galimybę pasinaudoti daugelio metų investicijų į infrastruktūrą vaisiais – išvystyta salių, stadionų ir regioninių centrų tinklu, leidžiančiu visus metus vykdyti pasaulinio lygio treniruotes. Tuo pačiu metu visiškai subręsta skaitmeniniai įrankiai, įskaitant e-coach sistemą, kuri integruoja klubų, centrų, jaunimo ir senjorų komandų duomenis, leidžiant planuoti remiantis analize, o ne intuicija.

Nuo 2029 iki 2036 m. turi būti įdiegta nuolatinė atrankos sistema, kurioje talentai būtų atrenkami anksti, susieti su mokyklomis ir pirmojo kontakto treneriais, o jauni žaidėjai būtų nedelsiant siunčiami į atitinkamus centrus, o tai praeityje sukeldavo spragas treniruočių struktūroje. Šis procesas bus remiamas vienodais trenerių kompetencijos standartais, sukurtais Akademijoje ir aukšto lygio treniruočių sistemoje, kad kiekviename treniruočių piramidės etape būtų dirbama pagal naujausias sporto žinias.

Lemiamais 2029–2036 m. taip pat bus stabilus bendradarbiavimo su viešaisiais ir komerciniais partneriais laikotarpis. Infrastruktūros plėtra, mokymo kokybės gerinimas ir komunikacijos profesionalizavimas turėtų sudaryti sąlygas, kuriomis partnerių įgijimas taptų natūralia disciplinos pripažinimo ir visos sistemos nuspėjamumo pasekme.

Per šį laikotarpį Lenkija turėtų suformuoti komandą, sudarytą iš plačios sportininkų grupės, apmokytos pagal visą naujojo modelio ciklą – pradedant atrankos programomis, klubų struktūromis, regioniniais centrais, nacionalinės komandos įrenginiais ir baigiant brandžios vyresniosios kartos treniruotėmis. Tai laikotarpis, per kurį Lenkijos lengvoji atletika gali pasiekti visišką treniruočių stabilumą, aiškų vaidmenų pasiskirstymą, modernią informacijos valdymo sistemą ir infrastruktūros įrenginius, atitinkančius geriausių pasaulio federacijų standartus.

Todėl 2029–2036 m. perspektyva yra ilgalaikė deklaracija: Lenkijos lengvoji atletika pereina nuo reaktyvaus valdymo prie sistemos, kuri planuoja ne tik kitą ciklą, bet ir du dešimtmečius į priekį, atsižvelgdama į 2030–2040 m. iššūkius ir galimybes.

Lenkijos lengvosios atletikos asociacija

Barcicka g. 42

01-839 Varšuva

[**www.pzla.pl**](http://www.pzla.pl)